

Неделя след св. Йоан Предтеча (14. Януари 2007 г.)

Апостолско четиво

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ЕФЕСЯНИ
ГЛАВА 4

7. А на всеки един от нас благодатта е дадена по мярката на дара Христов. 8. Затова е и казано: "като се възкачи на височината, плени плен и даде дарове на човеците". 9. А "възкачи се" що означава, ако не това, че Той е и слязъл по-напред в най-долните места на земята? 10. Слезият е Същият, Който се и възкачи по-горе от всички небеса, за да изпълни всичко. 11. И Той постави едни за апостоли, други за пророци, други за евангелисти, други за пастири и учители, 12. за усъвършенствуване на светиите в делото на служението, в съзиждане на тялото Христово, 13. докле всинца достигнем до единство на вярата и на познаването Сина Божий, до състояние на мъж съвършен, до пълната възраст на Христовото съвършенство, 14. та да не бъдем вече младенци, люлеени и увличани от всеки вятър на лъжливо учение, по лукавството на човеците, по хитрото изкуство на измамата, 15. а с истинска любов да растем по всичко в Оногова, Който е глава, - Христос, 16. от Когото цялото тяло, стройно сглобено и свързано чрез всички дарувани свързки, при действието на всяка част според силите ѝ, нараства, за да се съзижда в любов.

Евангелско четиво

ОТ МАТЕЯ СВЕТО ЕВАНГЕЛИЕ
ГЛАВА 4

12. А като чу Исус, че Йоан е предаден, отиде в Галилея; 13. и като остави Назарет, дойде и се засели в Капернаум крайморски, в пределите Завулонови и Нефталимови, 14. за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва: 15. "земята Завулонова и земята Нефталимова, на крайморския път, отвъд Иордан, езическа Галилея, 16. народът, който седеше в мрак, видя голяма светлина, и за ония, които седяха в страна и сянка смъртна, изгря светлина". 17. Оттогава Исус начена да проповядва и да казва: покаяйте се, защото се приближи царството небесно.

Символ на вярата (по време на литургия се чете заедно от всички богомолци)

1. Вярвам в един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо.
2. И в един Господ Исус Христос, Сина Божий, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове: Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, несътворен, единосъщен с Отца, чрез Когото всичко е станало.
3. Който заради нас, човеците, и заради нашето спасение слезе от небесата и се възплъти от Духа Светаго и Дева Мария и стана човек.
4. И бе разпнат за нас при Понтия Пилата, и страда, и бе погребан.
5. И възкръсна в третия ден, според Писанията.
6. И възлезе на небесата и седи отдясно на Отца.
7. И пак ще дойде със слава да съди живи и мъртви и царството Му не ще има край.
8. И в Духа Светаго, Господа, Животоворящия, който от Отца изхожда, Комуто се покланяме и го славим наравно с Отца и Сина, и Който е говорил чрез пророците.
9. В едната, света, вселенска (съборна) и апостолска Църква.
10. Изповядвам едно кръщение за опрощаване на греховете.
11. Чакам възкресение на мъртвите.
12. И живот в бъдещия век! Амин.

Господня молитва (по време на литургия се чете заедно от всички)

Отче наш, Който си на небесата! Да се свети Твоето име;
да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята;
насъщния ни хляб дай ни днес;
и прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си;
и не въведи нас в изкушение, но избави ни от лукавия;
(защото Твое е царството, и силата, и славата векови.) Амин.

Молитва към Светия Дух

Царю небесни, Утешителю,
Дух на Истината,
Който си навсякъде и всичко изпълваш,
Съкровище на благата и Подателю на живота,
дойди и се всели в нас
и ни очисти от всяка сквернота
и спаси, Благий, нашите души.

За тайните недъзи на душата (откъс)

„Всяка загриженост за Небето, ако не е въодушевена от покаяние, е мъртва и неистинска.“

Свети Игнатий (Брянчанинов)

Кой ще съгледа своите грешки? От моите тайни грехове ме очисти. (Пс.18:13)

Глава 1: КАКВО Е ОСОБЕНО ВАЖНО В НАЧАЛОТО НА ДУХОВНИЯ ЖИВОТ

Автор: архимандрит Лазар Абашидзе

Който внимателно е чел наставленията на Светите отци на Църквата, безусловно е забелязал, че повече от всичко в тези учения се говори за покаянието, смирението, плача пред Бога заради греховете ни. За това Отците са писали толкова много, че почти във всяка светоотеческа книга и на всяка нейна страница може да се намери подобно наставление. Но колкото и да е странно, в наши дни християните най-много се отклоняват именно от това учение, изопачават и нарушават този най-важен закон на духовния живот. И това не е случайно! С приближаването на края на този век настъпва и времето на всеобщото отстъпление от истината, на пълното прелъстяване на света от дявола и всеобщата прелест - хората все по-дълбоко потъват във всички свои страсти, във всички грехове и заблуждения. Първата сред болестите на този век - гордостта - надига все по-високо глава. За последните времена това ясно е предсказал апостол Павел: „Защото човеците ще бъдат самолюбци, сребролюбци, самохвалци, горделиви, хулници, към родители непокорни, неблагодарни, нечестиви, недружелюбни, непримирими, клеветници, невъздържани, неукротими, недобролюбци, предатели, безочливи, надути, повече сластолюбци, нежели боголюбци, които наглед имат благочестие, но от силата му са се отрекли“ (2 Тим. 3:2-5) и т. н. И сега вече всеки духовник, стареец се да помогне на идващите при него вярващи да излекуват душевните си недъзи, знае колко трудно дело е това днес, как са се сраснали тези болести с душите на хората, как всички от мало до голямо са дълбоко поразени от безумна гордост, тщеславие, самолюбие, колко са многословни, надменни, колко всички са своеволни, непокорни, непослушни, недоверчиви. А в духовния живот това е най-лошото. Сега вече рядко някой се доверява на своите наставници, повече следва разсъдъка си, а към духовниците се обръща само формално, понеже така е прието, а всъщност във всяко нещо разчита на себе си. Изобщо картината на духовния живот днес е бедствена и ако някой от древните Отци би погледнал с очистения си взор, сигурно не би понесъл тази гледка и горчиво би ридал за нашите души. Пахомий Велики, живял още през IV век, е имал от Бога видение за това как ще живеят последните монаси. След видението той дълго е плакал и скърбял, откъзвал е да се храни (житие на преподобния Пахомий, 15 май). Но ние вече така сме свикнали с подобно положение, че дори не виждаме бедственото си състояние. Много страсти открито се ширят днес в християнските среди, към тях се отнасят като към най-безобидни и дори забавни черти на характера, никой не се ужасява от тях, не ги пресича, макар че много от тези „лудории“ направо убиват душата и сеят духовна смърт около този, който носи тази страст и заразява с нея другите. Това бедствено състояние - поради изоставянето на правилното учение на Отците на Църквата, поради липсата на верни учители в покаянието, поради липсата на опитен и внимателен пастирски надзор над вярващите - води до гибелно отклонение от спасителния път и, разбира се, то преди всичко се изразява в това, че християните губят (или изобщо не намират) верния дух на покаянието, верния поглед върху своята греховност, върху своето падение. Казано по-просто: не знаем със сигурност кои сме, какво е отношението ни към Бога, какви изглеждаме пред Него и какво е Неговото величие, какво е нашето безобразие. Православието дава отговор на това! Самата тази свята дума вече казва много неща: право да се слави Бога, т. е. правилно, вярно да се осъзнава величието и славата Божия, достойно на това величие да се въздава хвала, да се славослови Вседръжителят, Творецът на небето и земята, на видимото и невидимото. Но това познание е неразривно свързано и с това правилно и вярно да осъзнаваме нашето собствено падение, нищожество, недостойнство и със страх да произнасяме името Божие. Да възвеличаваме непрестанно Бога и да унижаваме непрестанно себе си - ето това е Православието! Нашата гордост, нашият горд разум - ако не започнем веднага да го душим и потъпкваме, както по иконите Архангел Михаил потъпква змея, сатаната (според израза на свети Теофан Затворник) - непременно ще посегне да изопачи този правилен възглед върху себе си и да ни представи нашето падение съвсем не толкова страшно, а нашите добри свойства - много по-прекрасни и надеждни, отколкото са те всъщност. Оттук произтича и безобразното изкривяване на духовното зрение, окото ни става тъмно, а в душата се настанява непрогледен мрак. Колко беди идват оттук! Вглеждайки се внимателно в учението на всеки еретик и разколник, ние можем да видим, че най-голямото им отклонение е в покаянието, в разбирането за това как Бог гледа в сърцата ни, доколко е вискателен към нас и колко е снизходителен. Така католиците мислят, че могат да се спасят единствено с външни дела, и като че ли купуват спасението си, без да очистят дълбините на сърцето. Протестантите, обратно, смятат, че е достатъчна само вярата, а делата на покаянието не са важни, че вече всичките ни грехове са изкупени от Исус Христос на Кръста: само вярвай и изповядвай вярата си със слово - и това е достатъчно. В същата посока се умножават все повече и повече отклоненията от истинското разбиране за това кои сме ние, как да живеем, за да придобием милост от Бога, какво е необходимо за спасението ни. Пътят на духовния живот е изключително сложен: както например не е лесно да се научи човек на живопис и музика. Колко труд е необходим, колко познания, навици, различни упражнения и при това много от навиците в изкуствата се развиват някак интуитивно, те дори не могат да бъдат изразени и постигнати от ума. Освен това много неща зависят от учителя, от школата. Но духовният живот не е ли по-сложен, не е ли по-тайнствен? Тук всичко е велика тайна, тук почти всичко е невидимо. Та това е наука на науките, изкуството на изкуствата! Как тогава може да се заема човек с духовния живот немислено, самонадеяно, поради някакъв смътен зов на душата да се отдава във властта на неизвестни чувства, да съди за вътрешните движения и настроения само по вкуса, който ни дават те вътрешно. В духовния живот и опасностите са много по-ужасни, тук можем да изгубим не името и състоянието си, както в занятията с изкуството - можем да изгубим вечността, живота. Тук се сблъскваме и с най-силните противодействия на злите сили - и вътре в нас, и навън; тук поелият по този път среща коварството на враговете, хитрост след хитрост, капан след капан. И ето печалната картина - огромно множество от прелъстени християни. Някои от тях губят разсъдъка си, извършват страшни постъпки, учат, проповядват безсмислици. Понеже истинското, светоотеческо, православно, смирено учение започва да се изопачава и забравя, цялата тази прелест сега се приема като нормално явление, дори всевъзможните прояви на възторженост, разгорещеност, фанатизъм, основани на самоизмамата, се приемат за действия на благодатта, като „възраждане на вярата“, начало на „нова ера“.

Изд. Тавор (www.tavor.hit.bg)